

Odpůrčí žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic,
Nejvyšším soudem z těchto

důvodu:

Podle §u 8 odp. ř. jest k odporu oprávněn každý věřitel, jehož pohledávka jest vykonatelnou, bez ohledu na dobu jejího vzniku, pokud exekuce na dlužníkovu jmění nevedla k úplnému uspokojení věřitelovu, nebo sluší-li pokládati za to, že by k němu nevedla. Zákon tedy předpokládá, že vykonatelná pohledávka je nedobytnou, a sice nedobytnou nikoli snad v době odporovatelného jednání, nýbrž v době podání žaloby. Než o nedobytnosti nelze mluvit teprve, když věžitelem byly vyčerpány veškeré exekuční prostředky a když vyjevovací přísaha byla dlužníkem složena, pokud se týče na něm vynucena, jak mylně za to má dovolání. Naopak stačí po případě i bezvýsledná exekuce mobilární, zejména když jako v tomto případě, není tu nemovitého, pokud se týče jinakého exekuci podléhajícího a snadno postižitelného dlužníkovu majetku, a stačí podle výslovného znění zákona dokonce, že v době podání žaloby bylo lze předpokládati, že exekuce by nevedla k cíli, t. j. k úplnému věžiteľovu uspokojení. Na žalované bylo, by tvrdila a dokázala, že dlužník (její manžel) v době podání žaloby měl majetek ve smyslu §u 8 odp. ř., t. j. jmění exekuci podléhající a pro věžitele také dosažitelné, a právem poukazuje odvolací soud k tomu, že žalovaná takového zdroje jmění svého manžela ani blíže nenaznačila.

Čís. 4913.

§ 56 podmínek (usancí) pražské bursy pro obchod se zbožím není předpisen donucovacího práva ve smyslu čl. XXV. uv. zák. k c. ř. s.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1925, Rv I 431/25.)

Žalobu o zrušení nálezů rozhodčího soudu Pražské bursy pro zboží a cenné papíry odůvodňoval žalobce tím, že nálezem byly porušeny donucující prý předpisy §§ 56 čís. 2, 57 b), 47 b) bursovních zvyklostí pro obchod zbožím na Pražské burse a dále § 63 vyr. ř., §§ 21 a 22 konk. ř. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právní posouzení věci záleží jedině v řešení otázky, zda § 56 podmínek (usancí) Pražské bursy pro obchod se zbožím jest předpisem práva donucovacího. Ostatní ustanovení, na něž bylo v tomto sporu poukázáno, nepřicházejí v úvahu, ať jde o další §§ těchto usancí neb o předpisy konkursního nebo vyrovnacího řádu, citované v rozsudku soudu první stolice, neboť lze užiti jich v tomto sporu jen prostředně, t. j. použitím §u 56 usancí. Odvolací soud posoudil zápornou odpověď

na onu otázku věc správně po právní stránce. Donucovacími právními předpisy mohou být jen předpisy zákona, dané v zájmu veškerenstva, jichž účinek nastává bez ohledu na vůli stran a jež vylučují jakoukoliv změnu z vůle stran, takže každé jednání proti nim je právně bezúčinným. To ovšem neplatí o bursovních podmínkách, zůstávajících pro strany, jež se jich dovolaly, jen smluvními ustanoveními, jež mohou být v každém případě srovnalou vůli stran změněna. Tak jest tomu i ve sporném případě ohledně zachování lhůty Šu 56 usancí, neboť tato lhůta mohla být stranami s právním účinkem prodloužena, po případě i vyloučena, aniž by tím pozbylo právní jednání platnosti. Ovšem nedošlo k této srovnalé vůli stran, ale tím nemění se ničeho na dispoziční povaze těchto předpisů, jež nestaly se proto donucovacím právem, když některá ze stran trvala na jich zachování. Důsledkem toho nelze pro tento případ užití s úspěchem čl. XXV. uv. zák. k c. ř. s.

Čís. 4914.

Poštovní doprava.

»Ztrátou« věci ve smyslu Šu 213 čís. 1 písm. b) poštovního řádu jest i krádež věci poštovním orgánem. Platí tu propadná lhůta Šu 216 čís. 2 pošt. řádu a byl-li nárok v této lhůtě uplatněn, nastává pak promlčení žaloby dle Šu 1489 obč. zák.

Ustanovení Šu 92 úst. list. nelze tu použítí.

Na poštovní zásilku do Slovenska nelze použítí mezinárodní smlouvy poštovní ze dne 26. května 1906, čís. 218 ř. zák. na rok 1910.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1925, Rv I 455/25.)

Pražská banka zaslala k poukazu Americké banky na adresu J-a na Slovensku dne 24. srpna 1921 peněžní dopis s 11.000 Kč a obdržela návratku s podpisem příjemce, stvrzujícím, že mu dne 26. srpna 1921 byl peněžní dopis vydán. Dopisem, došlým Pražskou banku dne 12. května 1922, reklamovala ji Americká banka, že peněžitá zásilka J-a nedošla. Pražská banka reklamovala zásilku u pošty dne 13. května 1922. Bylo vyšetřeno, že peněžní dopis byl zpronevěřen doručovatelem na Slovensku. Poštovní ředitelství reklamaci zamítlo, ježto byla podána až po šestiměsíční reklamační lhůtě. Žalobě Pražské banky proti Čsl. eráru o zaplacení 11.000 Kč procesní soud první stolice vyhověl, o d v o l a c í s o u d ji zamítl. D ů v o d y: Podle nesporného děje domáhá se žalující strana náhrady škody 11.000 Kč, která jí vzešla tím, že doručovatelem poštovního úřadu místa určení byl odcizen peněžní dopis na 11.000 Kč, který strana žalující dne 24. srpna 1921 podala u poštovního úřadu v Praze, by byl doručen na adresu J-a na Slovensku. Žalobní nárok je tudíž nárokem na náhradu škody způsobené žalobkyní nesplněním smlouvy dopravní, kterou tato s poštovním úřadem v Praze uzavřela. Jde tu tedy o nárok soukromoprávní, což vyplývá z ustanovení Šu 1317 obč. zák., čl. 421 obch. zák. a z příslušných ustanovení poštovního úřadu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. z. Nároky tohoto druhu patří na pořad práva, když se vyčerpá pořad administra-